

Uchwała nr 88/ 2017
Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza
z dnia 29 czerwca 2017 r.

sprawie doskonalenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej

Działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1842 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 4 Statutu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 25 czerwca 2015 r. z późn. zm., Senat Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza uchwala Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia na Politechnice Rzeszowskiej, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 1

Traci moc uchwała nr 13/2013 Senatu Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

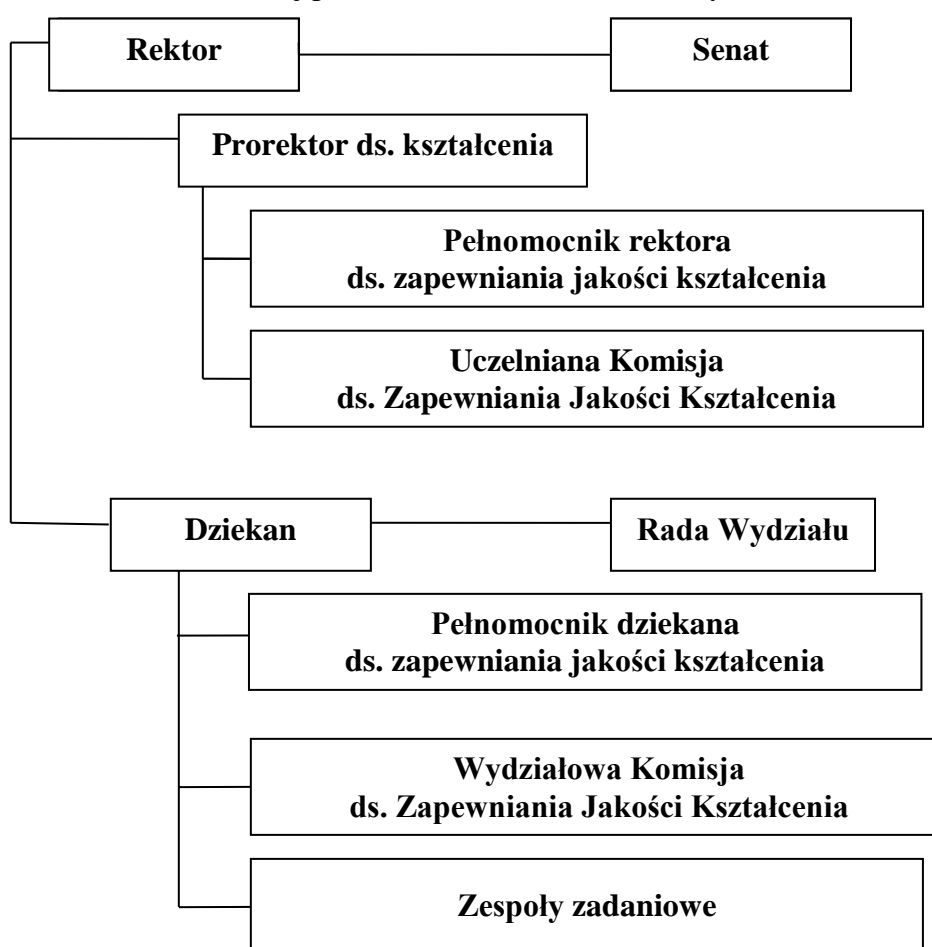
prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej

1. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Obowiązek wprowadzenia USZJK oraz mechanizmów jego monitorowania i doskonalenia nakładają na społeczność akademicką postanowienia Deklaracji Bolońskiej z dnia 19 czerwca 1999 r. oraz ustawa z 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1842 z późn. zm.).
2. Strukturę organizacyjną Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej przedstawiono na zamieszczonym schemacie.

2. Cele i zakres działania

§ 2

Ogólnym celem funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zwanego dalej również USZJK na Politechnice Rzeszowskiej jest stałe doskonalenie procesu kształcenia studentów w taki sposób, aby umożliwić im wejście w życie zawodowe i społeczne, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy.

§ 3

1. Szczegółowe cele USZJK swoim zakresem działania obejmują:
  - 1) ocenę prowadzonych zajęć dydaktycznych;
  - 2) monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia na wszystkich poziomach i formach studiów;
  - 3) ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia zdefiniowanych dla prowadzonych kierunków;
  - 4) ocenę zasobów materialnych, w tym infrastrukturę dydaktyczną i naukową, a także środki wsparcia dla studentów;
  - 5) funkcjonowanie systemu informacyjnego (tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia);
  - 6) publiczny dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów;
  - 7) ocenę mobilności studentów;
  - 8) monitorowanie karier zawodowych absolwentów;
  - 9) ocenę jakości kadry akademickiej prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej;
  - 10) udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia;
  - 11) ocenę poziomu naukowego jednostki mającego wpływ na jakość kształcenia.
2. USZJK do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje instrumenty i procedury, które są okresowo poddawane weryfikacji i doskonaleniu.

§ 4

Ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych obejmuje:

- 1) zbieranie opinii studentów i doktorantów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich (ankietyzacja);
- 2) prowadzenie hospitacji zajęć.

§ 5

1. Monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia na wszystkich poziomach i formach kształcenia obejmuje:
  - 1) ocenę zgodności kierunków i programów kształcenia z misją Uczelni;
  - 2) ocenę zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii Uczelni oraz strategiach wydziałów;
  - 3) ocenę zgodności programów kształcenia z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji;
  - 4) ocenę zgodności kształcenia z koncepcją rozwoju kierunku;
  - 5) doskonalenie systemu punktowego ECTS, w tym m.in. poprawności przypisywania punktów ECTS do modułu kształcenia;
  - 6) badanie opinii studentów na temat obciążenia pracą własną;

- 7) doskonalenie i rozwój stosowanych metod weryfikacji efektów kształcenia oraz zasad oceniania studentów;
  - 8) doskonalenie procesu dyplomowania.
2. W działaniach podejmowanych na rzecz doskonalenia programów kształcenia są uwzględniane:
- 1) informacje uzyskane od pracowników, studentów i absolwentów Uczelni, a także pracodawców i instytucji rynku pracy;
  - 2) wzorce międzynarodowe programów studiów.

§ 6

Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów obejmuje:

- 1) ocenę sprawdzalności zdefiniowanych efektów kształcenia;
- 2) ocenę przejrzystości zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, zaliczeń, prac projektowych itp.;
- 3) ocenę procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych;
- 4) ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji;
- 5) badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 6) ocenę efektów kształcenia uzyskanych w wyniku odbycia praktyki.

§ 7

1. Doskonalenie warunków prowadzenia procesu kształcenia ma na celu zapewnienie właściwych zasobów do nauki oraz środków wsparcia dla studentów z zakresu infrastruktury dydaktycznej oraz bazy socjalnej.
2. Poprawa warunków kształcenia opiera się na stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań usprawniających z zakresu:
  - 1) infrastruktury dydaktycznej i naukowej: sal wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych, w tym wyposażenia w środki audiowizualne oraz wyposażenia i dostępności obiektów sportowych;
  - 2) liczebności grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć;
  - 3) racjonalności rozkładów zajęć i ich organizacji;
  - 4) dostępności do literatury i innych pomocy dydaktycznych w bibliotece i czytelniach, w tym komputerowych baz danych i katalogów;
  - 5) funkcjonowania informatycznej obsługi studentów;
  - 6) funkcjonowania stron internetowych wydziałów;
  - 7) możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez osoby niepełnosprawne.

§ 8

1. Poprawa dostępności informacji na temat realizowanego procesu kształcenia ma na celu zapewnienie społeczności akademickiej, kandydatom na studia i innym interesariuszom pełnej i rzetelnej informacji o ofercie kształcenia oraz jakości kształcenia w Uczelni.
2. Prezentowana oferta dydaktyczna powinna zawierać informacje o zasadach rekrutacji, efektach kształcenia, sylwetce absolwenta danego kierunku studiów na wszystkich poziomach i formach studiów oraz inne informacje o Uczelni.

§ 9

Ocena mobilności studentów obejmuje badanie warunków do krajowej i międzynarodowej wymiany studentów oraz stopień korzystania przez studentów z programów wymiany.

§ 10

1. USZJK obejmuje monitorowanie karier zawodowych absolwentów, które pozwala ocenić zbieżność zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.
2. Monitorowanie karier zawodowych ma na celu zebranie opinii absolwentów na temat przebiegu odbytych studiów oraz możliwości jakie dało ukończenie danego kierunku.
3. Częstotliwość monitorowania karier zawodowych absolwentów określają odrębne przepisy.

§ 11

1. Proces doskonalenia jakości kadry akademickiej obejmuje następujące działania:
  - 1) realizację właściwej polityki kadrowej, w tym: doboru, weryfikacji i rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej;
  - 2) zapewnienie zgodności prowadzonych badań naukowych i publikacji z tematyką i zakresem prowadzonych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe danego kierunku studiów;
  - 3) przeprowadzanie ocen parametrycznych nauczycieli akademickich, w których są brane pod uwagę zaangażowanie oraz osiągnięcia: naukowe, dydaktyczne i organizacyjne;
  - 4) nadzór nad właściwą organizacją i przebiegiem zajęć dydaktycznych;
  - 5) tworzenie właściwych warunków do rozwoju mobilności pracowników naukowo-dydaktycznych.
2. Celem rozwoju jakości kadry wspierającej proces kształcenia jest zapewnienie właściwej działalności jednostek organizacyjnych oraz ułatwianie studentom dostępu do władz Uczelni i poszczególnych wydziałów, przejawiające się przede wszystkim w:
  - 1) dostępności władz dla studentów;
  - 2) kompetencjach i profesjonalnej postawie pracowników;
  - 3) terminowości załatwiania spraw dotyczących studentów.

§ 12

Udział pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia obejmuje:

- 1) uczestnictwo przedstawicieli pracodawców w procesie określania efektów kształcenia;
- 2) uczestnictwo przedstawicieli pracodawców w ocenie efektów kształcenia – badanie opinii pracodawców zatrudniających absolwentów Uczelni;
- 3) współpracę Uczelni z otoczeniem gospodarczym;
- 4) badanie opinii pracodawców przyjmujących studentów na praktyki na temat osiągniętych przez nich efektów kształcenia;
- 5) wykorzystywanie efektów prac Konwentu Uczelni i Rad Gospodarczych powołanych na wydziałach w doskonaleniu programów kształcenia.

§ 13

Ocena aktywności naukowo-dydaktycznej jednostki obejmuje analizę dorobku naukowego nauczycieli, współpracę naukowo-badawczą z otoczeniem oraz współpracę z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

3. Organizacja systemu

§ 14

1. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje rektor za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia.
2. Elementami struktury USZJK na poziomie uczelnianym są:
  - 1) pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia;
  - 2) Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, zwana dalej również UKZJK;
3. Na wydziałach za jakość kształcenia odpowiadają dziekani, w jednostkach międzywydziałowych kierownicy tych jednostek.
4. Elementami struktury systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie wydziałów są:
  - 1) pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia;
  - 2) Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia;w jednostkach międzywydziałowych pełnomocnik ds. zapewniania jakości kształcenia.
5. Na wydziałach oraz w jednostkach międzywydziałowych mogą zostać powołane zespoły zadaniowe o określonych zadaniach i kompetencjach.

§ 15

1. Uczelniana Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, jest powoływana zarządzeniem rektora.
2. W skład Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wchodzi:
  - 1) pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia (przewodniczący Komisji);
  - 2) pełnomocnicy dziekanów ds. zapewniania jakości kształcenia;
  - 3) pełnomocnicy ds. zapewniania jakości kształcenia w jednostkach międzywydziałowych;
  - 4) przedstawiciel doktorantów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Doktorantów;
  - 5) przedstawiciel studentów wybrany przez uczelniany organ Samorządu Studenckiego,
  - 6) przedstawiciel Działu Kształcenia;
  - 7) przedstawiciel Działu Karier i Promocji.
3. Przewodniczący UKZJK może zapraszać na posiedzenia komisji inne osoby z własnej inicjatywy lub na wniosek UKZJK.
4. Obsługę administracyjną UKZJK prowadzi Dział Kształcenia.
5. Do zadań UKZJK należy koordynowanie działań mających na celu ciągłe doskonalenie i unowocześnianie procesu kształcenia oraz poprawę warunków jego realizacji, a także monitorowanie i doskonalenie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia przez:
  - 1) inicjowanie zmian w prawie uczelnianym niezbędnych do zapewniania jakości kształcenia przez przygotowanie propozycji wewnętrznych aktów prawnych;

- 2) opracowanie kwestionariuszy ankiet, protokołu z hospitacji oraz innych dokumentów niezbędnych do badania jakości kształcenia;
  - 3) doskonalenie obowiązujących i opracowywanie nowych procedur zapewniania jakości kształcenia;
  - 4) ustalanie zasad i częstotliwości podejmowanych działań oraz sposobu ich wykorzystania celem poprawy jakości kształcenia;
  - 5) sporządzanie raportów wynikowych na podstawie danych z wydziałowych komisji ds. zapewniania jakości kształcenia oraz przedstawianie wniosków z ich analiz rektorowi i Senatowi;
  - 6) przedkładanie opinii i wniosków dotyczących spraw związanych z oceną jakości kształcenia, w tym:
    - a) opiniowanie pod względem formalnym działalności wydziałowych komisji ds. zapewniania jakości kształcenia,
    - b) opiniowanie pod względem formalnym raportów samooceny jednostek, opracowanych na żądanie instytucji akredytujących,
    - c) opiniowanie propozycji wydziałów poddania się ocenie jakości kształcenia przez instytucję zewnętrzną,
    - d) formułowanie wniosków dotyczących wyników oceny przez zewnętrzne instytucje akredytujące,
    - e) formułowanie wniosków z analizy arkuszy ewaluacyjnych wypełnianych przez dziekanów;
  - 7) realizację zadań dotyczących USZJK zleconych przez rektora lub prorektora ds. kształcenia;
  - 8) współpracę z dziekanami wydziałów, kierownikami studium oraz z wydziałowymi komisjami ds. zapewniania jakości kształcenia.
6. Szczegółowe zadania UKZJK na bieżący rok akademicki i harmonogram ich wykonania są ustalane na pierwszym zebraniu w danym roku akademickim. Zadania mogą być rozszerzane w miarę potrzeb w trakcie roku.

§ 16

1. Pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia zwany dalej pełnomocnikiem jest powoływany zarządzeniem rektora.
2. Do zadań pełnomocnika należy w szczególności:
  - 1) koordynacja pracy i przewodniczenie UKZJK;
  - 2) koordynowanie prac i współdziałanie z jednostkami z zakresu działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, w tym:
    - a) akredytacji,
    - b) ankietyzacji,
    - c) hospitacji,
  - 3) przygotowanie corocznego raportu z oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§ 17

1. Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia jest powoływana przez Radę Wydziału.
2. W skład Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wchodzi:
  - 1) pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia – przewodniczący;
  - 2) przedstawiciele poszczególnych katedr/zakładów;

- 3) przedstawiciel doktorantów wybrany przez wydziałowy organ Samorządu Doktorantów;
  - 4) przedstawiciel studentów wybrany przez wydziałowy organ Samorządu Studenckiego;
  - 5) przedstawiciel pracodawców lub innych interesariuszy zewnętrznych.
3. Rada Wydziału, na wniosek dziekana powołuje zespoły zadaniowe wspomagające pracę Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, ze wskazaniem ich zadań i kompetencji.
  4. Zespoły zadaniowe mogą być powołane także przez kierowników jednostek międzywydziałowych.
  5. Do zakresu działania Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należą:
    - 1) inicjowanie zmian na podstawie wyników analizy ankiet modułów, opinii pracodawców, itp.;
    - 2) koordynowanie procesu ankietyzacji;
    - 3) koordynowanie hospitacji zajęć dydaktycznych;
    - 4) analiza wyników ankiet dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych modułów kształcenia;
    - 5) analiza wyników hospitacji zajęć dydaktycznych;
    - 6) przedkładanie dziekanowi opinii i wniosków na podstawie analizy:
      - a) opinii pracodawców (na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów), np: uzyskanych na podstawie ankiet,
      - b) opinii absolwentów na temat przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w danym programie kształcenia;
    - 7) analiza raportów wynikowych z okresowych przeglądów metodyki, warunków i sposobów zaliczania modułów kształcenia oraz weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia;
    - 8) analiza raportów wynikowych z przeprowadzonej oceny programów kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia;
    - 9) inicjowanie działań promowania „dobrej dydaktyki” oraz działań naprawczych w przypadku niespełnienia wewnętrznych standardów jakości;
    - 10) sporządzanie raportów wynikowych z działalności Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz przedstawianie ich dziekanowi i Uczelnianej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

§ 18

1. Pełnomocnik dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia jest powoływany przez dziekana.
2. Do zadań pełnomocnika dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia należy w szczególności:
  - 1) bieżące nadzorowanie funkcjonowania systemu zapewniania i oceny jakości kształcenia na wydziale;
  - 2) nadzorowanie wdrażania procedur jakości kształcenia na wydziale;
  - 3) koordynowanie prac oraz współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi wydziału i Uczelni z zakresu działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, w szczególności:
    - a) akredytacji,
    - b) ankietyzacji,

- c) hospitacji.
3. Opracowanie corocznego raportu z oceny funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziale i przedłożenia go Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz pełnomocnikowi rektora ds. zapewniania jakości kształcenia.

Postanowienia końcowe

§ 19

1. Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia powinien być wykorzystywany do:
- 1) stałego doskonalenia warunków realizacji i jakości procesu dydaktycznego;
  - 2) prowadzenia przejrzystej polityki kadrowej;
  - 3) nagradzania pracowników;
  - 4) wspierania innowacji dydaktycznych;
  - 5) prognozowania liczby przyjęć na poszczególne kierunki studiów;
  - 6) podejmowania decyzji o zamykaniu kierunków studiów i otwieraniu nowych kierunków.
2. Rady wydziałów, przynajmniej raz w roku akademickim, poświęcają jedno ze swoich posiedzeń zagadnieniom doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach, wykorzystując informacje zgromadzone przez pełnomocnika dziekana ds. zapewniania jakości kształcenia.
3. Senat Politechniki Rzeszowskiej nie później niż na posiedzeniu marcowym dokonuje analizy i oceny funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na podstawie corocznego-raportu z oceny funkcjonowania USZJK, opracowanego przez pełnomocnika rektora ds. zapewniania jakości kształcenia.